

NOVE KNJIČE

PROTESTANTSKA PESMARICA

Ivan Florjanc in Edo Škulj, *Slovenski protestantski napevi*
Družina, Ljubljana 2008

Knjiga slovenskih protestantskih napevov, ki jih je za štiriglasni zbor harmoniziral Ivan Florjanc, omogoča kakovostno ohranjanje slovenskega protestantskega pevskega izročila. To je zdaj že druga, dopolnjena in popravljena izdaja, posvečena pa je 500. obletnici Trubarjevega rojstva. Uvodni prispevek in uvod k protestantskim napevom je prispeval Edo Škulj, jezikovno redakcijo besedil je pojasnil Jože Faganel, Ivan Florjanc pa je dodal sestavek o stilnih priredbah pesmi iz slovenskih protestantskih pesmaric.

Slovenski protestantski napevi so bili predmet razpravljanja že od Ludwiga Theodorja Elzeja (1884), Evgena Lampeta, Josipa Mantuanija in predvsem Josipa Čerina, ki je s to temo doktoriral na dunajski univerzi pri profesorju Guidu Adlerju. Prevod njegove disertacije je izšel leta 1908 v *Trubarjevem zborniku*, ki ga je uredil Fran Ilešič. Čerin je ugotovil, da so vsi napevi v Trubarjevih pesmaricah vzeti iz nemških predlog, iz nemškega protestantskega cerkvenega petja ter da imajo svoj izvor v katoliškem cerkvenem ali pa v nemškem ali češkem ljudskem petju. Ob tem je tudi sodil, da bi bile lahko te melodije brez dvoma postale prvi temelj našemu »samotvornemu muzikalnemu razvoju, da jih ni ognju izročila protireformacija«. Ta, doslej najobširnejša študija o protestantskih napevih pa je žal izšla v okrnjeni obliki, nad čemer se je pritoževal že Čerin sam. V muzikološkem oddelku ljubljanske Narodne in univerzitetne knjižnice je shranjen izvod zbornika s Čerinovimi pripombami glede prevoda in glede posegov Mateja Hubada. Ohranjena je tudi dokumentacija o stikih med njim in Ilešičem, iz katere je razvidno, da se je Čerin močno pritoževal nad posegi v njegovo delo. Ob teh ugotovitvah pač kaže

NOVE KNJIŽE

opozoriti, da bi bilo treba Čerinovo disertacijo na novo prevesti, upoštevati njegove pripombe in opombe ter jo v popolni in neokrnjeni obliki predstaviti slovenski javnosti. Žal pa je ta za znanstvene dosežke na glasbenem področju večkrat gluha in jih odriva na rob zanimanja, kot da ne gre za pomemben del slovenske humanistike.

Protestantske napeve je predstavil in opremil s potrebnimi in koristnimi informacijami Edo Škulj, harmonizacije pa je skrbno in s potrebno mero občutka za njihove značilnosti opravil Ivan Florjanc, danes gotovo najboljši poznavalec modalne harmonije pri nas. Kot pravi v svojem sestavku, je vsako melodijo obravnaval posamič, »nekako osebno, kakor se pač za tovrstna glasbena bitja spodobi«. Pri tem je mislil tudi na sedanje zборе in njihove izvajalske zmogljivosti, predvsem pa je namerno ohranjal stilni značaj, značilen za podobne homofone uglasbitve v 16. stoletju.

Slovenski protestantski napevi so torej spet dostopni slovenskim zborom in tako tudi širši slovenski javnosti.

Primož Kuret